

KM – EOK - spordialaliidud
ÜMARLAUD

STIPENDIUMID

TÖÖTASU

II

VÕIMALIKUD LAHENDUSED

STIPENDIUMID

Mitteriiklike stipendiumide maksmine ja maksustamine

Vastavalt kehtivale Tulumaksuseadusele kuuluvad väljamakstud stipendiumid maksustamisele tulumaksuga.

TMS § 12. Residendist füüsilise isiku tulu

(1) Tulumaksuga maksustatakse residendist füüsilise isiku poolt maksustamisperioodil Eestis ja väljaspool Eestit kõikidest tuluallikatest saadud tulu, sealhulgas:

7) elatis, pensionid, stipendiumid, toetused, preemiad, loteriivõidud (§ 19);

TMS § 19. Elatis, pensionid, stipendiumid, toetused, preemiad ja loteriivõidud

(2) Tulumaksuga maksustatakse saadud pensionid, toetused, stipendiumid, kultuuri-, spordi- ja teaduspreemiad ,

TMS § 29. Maksustamisele kuuluv mitteresidendi tulu

(9) Tulumaksuga maksustatakse § 19 lõigetes 2 ja 3 sätestatud tingimustel kõik Eesti riigi, kohaliku omavalitsusüksuse või residendi poolt mitteresidendile makstud pensionid ja stipendiumid, kultuuri-, spordi- ja teadusalased preemiad, toetused ..

TMS § 41. Väljamaksed, millelt peetakse kinni tulumaks

6) mitteresidendile või residendist füüsilisele isikule makstavalt tulumaksuga maksustamisele kuuluvalt kindlustushüvitiselt, pensionilt, pensionifondi väljamakselt, stipendiumilt, hasartmänguvõidult ...

STIPENDIUMID

SAMAS ON SEADUSLOOJA NÄINUD ETTE KA MAKSUVABASID STIPENDIUME

TMS § 19. Elatis, pensionid, stipendiumid, toetused, preemiad ja loteriivõidud

(3) Tulumaksuga ei maksustata:

- 3) seaduse alusel makstavaid stipendiume, toetusi ja töötu abiraha, välja arvatud neid stipendiume ja toetusi, mida makstakse seoses töö- või teenistussuhtega, samuti seoses juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liikmeks olekuga;
- 4) rahvusvahelisi ja riiklikke kultuuri- ja teaduspreemiaid ning Vabariigi Valitsuse poolt antavaid spordipreemiaid;
- 5) punktis 3 nimetamata õppe- ja teadustöoks ning loominguliseks ja sporditegevuseks antavaid stipendiume, mis vastavad Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud tingimustele;

STIPENDIUMID

Tulenevalt TMS § 19. lõike 3 punkti 5 alusel on Vabariigi Valitsus võtnud 20.06.2000.a. vastu määruse nr. 196 Õppe- ja teadustöök- ning loominguliseks ja **sporditegevuseks antavate stipendiumide tulumaksust vabastamise tingimused**

Olulisemad väljavõtted:

Tulumaksust on vabastatud stipendium, mida maksab:

3) „Tulumaksuseaduse” § 11 lõikes 1 nimetatud nimekirja kantud mittetulundusühing, sihtasutus või usuline ühendus (edaspidi koos *ühing*) isikule, kes ei ole selle asutaja, liige, ühinguga seotud isik ega temale annetusi teinud isik või sellise isiku asutaja, liige või seotud isik;

Stipendiumid on vabastatud tulumaksust järgmistel tingimustel:

on ühingule üheks põhikirjaliseks tegevuseks;

taotlemine ja määramine toimub avaliku konkursi alusel.

STIPENDIUMID

PWC definitsioon:

- stipendium on rahalise toetuse alaliik, mida antakse näiteks sportlasele sporditegevuse toetamiseks;
- stipendiumi ei anta selle saaja eelnevate teenete eest (antud asjaolu eristab stipendiumi preemiast), stipendium on tulevikku suunatud toetus;
- stipendium on rahaline toetus, mida antakse ilma vastutasuta (nimetatud tunnusega eristatakse stipendiumi erinevate lepingute alusel tehtud tööde või osutatud teenuste eest makstavatest tasudest), samas säilib stipendiumi andjal õigus nõuda stipendiumi saajalt nende toimingute sooritamist, mis on seotud stipendiumi andmise eesmärgi täitmisega või stipendiumi kasutamise eesmärgipärasust kontrollida;
- stipendiumi võib maksta kas ühekordselt või korrapäraselt;
- stipendiumi andmise kohta võib sõlmida kirjaliku lepingu, seega ei ole stipendiumi andmine kirjaliku kokkuleppe alusel iseenesest stipendiumi välistav asjaolu.

STIPENDIUMID

PWC tõlgendused:

Tulumaksuga mittemaksustatava stipendiumi tunnused:

Lähtudes TMS § 19. ja Vabariigi Valitsuse määrusest 20.06.2000.a. nr. 196 ei maksustata tulumaksuga

- **õppe- ja teadustööks** (näiteks õpilasele või üliõpilasele õpinguteks või teadlasele teadustööks)
- **loominguliseks tegevuseks** (näiteks maalikunstnikule või graafikule või heliloojale või kirjanikule)
- **sporditegevuseks** (sportlasele) antavaid stipendiume.

PWC on seisukohal, et **sporditegevuseks saab antud olukorras** siiski lugeda vaid sportlaste tegevust spordis osalemisel, mitte aga sportlast teenindavate isikute (massöör, arst, treener, mänedžer) tegevust (kuigi teoreetiliselt on võimalik treeneri kui teadlase või üliõpilase roll).

STIPENDIUMID

PWC vastused:

Millised on liidu ja klubi poolt tulumaksuvabade stipendiumide väljamaksmise piirangud

Nimetatud stipendiume ei ole õigus välja maksta **isikule, kes on selle liidu või klubiga seotud isik vastavalt TMS §-le 8** (st. liidu või klubi töötaja, juhtimisorgani või kontrollorgani liige), **liidu või klubi liikmele**, samuti **annetajale (tema asutajale, liikmele, seotud isikule)**, kes teeb TMS § 27 sätestatud mahaarvamisi.

STIPENDIUMID

PWC vastused:

Kas stipendium kuulub sotsiaalmaksuga maksustamisele sõltumata sellest, kas stipendium on tulumaksuvaba või ei?

- Stipendiumid – nii maksuvabad kui ka tulumaksuga maksustatavad – ei kuulu üldreeglina ja tavapäraselt sotsiaalmaksuga maksustamisele ükskõik millise isiku poolt on stipendium makstav (kas VV nimekirja kantud MTÜ või äriühing jne). Sellise järelduse aluseks on kehtiva SMS § 2 lg 1, mis määratleb ammendava loeteluna punktides 1-7 sotsiaal-maksuobjektid (erinevad tasuliigid, mis kuuluvad sotsiaalmaksuga maksustamisele).
- Stipendiumi näol ei ole tegemist palgaga ja muu tasuga (punkt 1), juhtimis- ja kontrollorgani tasuga (punkt 4). Lisaks, stipendiumilepingu alusel makstavat tasu ei saa klassifitseerida SMS § 3 lg 1 p-i 6 alusel ka nn **“muu teenuse osutamiseks sõlmitud võlaõiguslikuks” lepinguks**, sest stipendiumilepingu alusel ei toimu teenuse osutamist stipendiumi saaja poolt (seda eeldusel, et stipendiumileping on vastutasuta – vaata stipendiumile omaseid tunnuseid).

STIPENDIUMID

Maksu- ja Tolliametil on olnud kolme sorti etteheiteid spordile:

Tulumaksuvabade stipendiumite konkursside formaalsus

Ebaproportsionaalselt kõrged stipid sportlastele pallimänguliigades

Spordis tehtava töö tõlgendamine sporditegevuseks, st töö eest stipi maksmine.

Kõrvalepõige: tulumaksusoodustustega ... nimekiri

2014. aasta 1. jaanuarist on nimekirjas 1713 mittetulundusühingut ja sihtasutust, sealhulgas 1524 MTÜ-d ja 189 SA-d,

Neist spordiorganisatsioone 575 (565 MTÜ ja 10 SA), st 33,6%

MTÜ-dest 37,07%; SA-dest 5,29%

Eesti Spordiregistri andmetel on seisuga 31.12.2012 Eestis 2159 MTÜ-na tegutsevat spordiorganisatsiooni.

Neist - TuMS § 11 alusel tulumaksusoodustustega MTÜ-de ja SA-de nimekirja on kantud 565 spordiorganisatsiooni (~26,2% koguarvust).

Kõrvalepõige: tulumaksusoodustustega ... nimekiri

Lähiajal muudatused nimekirja koostamisel. Eeldatavasti järgmised:

Peab olema tegutsenud vähemalt aasta ja esitanud MAA;

Heategevuslikkuse „pehmendamine“ - ei räägi enam sihtrühmast, oluline - pakkuma kaupa, teenust või muud hüve peamiselt tasuta või muul tulu mittetaotleval või üldkättesaadaval viisil;

Valitsuse asemel kinnitab MTA;

Stipendiumi defineerimine TuMS-s;

Stipendiumite deklareerimise kohustus;

Rikkumistel stipendiumite maksmisel nimekirjast kustutamine;

Põhikirjalistel eesmärkidel senini tehtud kingitused oleksid nüüd põhitegevuse kulud põhikirjalistel eesmärkidel;

Vabatahtlikega seotud kulud analoogiliselt külaliste vastuvõtukuludega;

Asjatundjate komisjon jätkab.

STIPENDIUMID

Mida teha?

Stipendiumi sõnastamine õigusaktides:

Stipendium on teadmiste või oskuste omandamiseks, võimete arendamiseks ning loomingulise või teadusliku tegevuse soodustamiseks makstav tulevikku suunatud toetus.

Stipendiumina ei käsitata väljamakset, mille eesmärk on juba toimunud või tulevikus toimuva tegevuse tunnustamine või tasustamine, või mille tegemisega väljamakse tegija omandab õigused teosele

Tulumaksuvaba stipendiumi maksuvaba piirmäära kehtestamine.

Tulumaksuvabade stipendiumite deklareerimiskohustuse loomine.

STIPENDIUMID

Mida teha?

- Senise stipendiumite maksmise süsteemi jõuline, kiire ja ilma kompenseeriva mehhanismita ümber korraldamine lähtuvalt uuest stipendiumi definitsioonist võib mõtlematu käitumise korral tuua endaga kaasa järgmised tagajärjed:
- **suur osa treenereid lõpetab tegutsemise;**
- **paljud seni juba traditsiooniks saanud spordivõistlused jäävad korraldamata;**
- **laste ja noorte spordiharrastuse oluline vähenemine** (lastevanematele spordi harrastamise osalustasu tõus, mis muutub paljudele ülejõukäivaks).

Kompensatsioonimehhanismide loomine, rahastamine

STIPENDIUMID

- Eesti spordiregistri kogutud andmete põhjal tegutses 31.12.2012 seisuga spordiklubides 4248 treenerit, neist 464 põhikohaga, 678 töövõtu- või käsunduslepinguga ja 3106 tasustamata.
- Põhikohaga ja lepingute aluselt töötavate treenerite tööjõukulud olid 2012.a. 5,678 miljonit eurot, ehk 414,3 eurot ühe isiku kohta kuus (309 eurot keskmise brutopalgana kuus).

Kultuuriministeerium viis koostöös Spordikoolituse ja –Teabe SA ning Maksu- ja Tolliametiga läbi analüüsi, milles uuriti spordiklubides tegutsevatele treeneritele tehtud sotsiaalmaksuga maksustatud väljamakseid vahemikus 01.01.2012 kuni 31.05.2013. Uuriti 3565 treenerit. Uuringust jäeti kõrvale FIE-na tegutsevad isikud. Analüüsi tulemused olid järgmised:

STIPENDIUMID

- 75% treeneritest (2684) on saanud sotsiaalmaksuga maksustatud väljamakseid teiste tööandjate poolt;
- 13% treeneritest (480) on saanud sotsiaalmaksuga maksustatavaid väljamakseid ainult spordiklubide poolt;
- 11% treeneritest (401) ei ole saanud sotsiaalmaksuga maksustatud väljamakseid mitte ühegi tööandja poolt;
- 0,5% treeneritest (17) on saanud tulumaksuga maksustatavat ja deklareeritud stipendiumi spordiklubidest;
- 37% treeneritest (1320) on saanud sotsiaalmaksuga maksustatud väljamakseid spordiklubi poolt;
- spordiklubide poolt treeneritele tehtud sotsiaalmaksuga maksustatud väljamaksed jagunevad brutomaksete alusel:
- vahemikus 1 – 300 eurot kuus 41% spordiklubi makstud väljamaksetest treeneritele (547),
- vahemikus 301 – 800 eurot kuus 45 % spordiklubide makstud väljamaksetest treeneritele (578),
- üle 800 euro kuus 15% spordiklubide makstud väljamaksetest treeneritele (195).

STIPENDIUMID

	5-7 EKR treener, kes tegeleb noortega		koormus vähemalt 12 akad. tundi		koormus vähemalt 24 akad. tundi		koormus vähemalt 36 akad. tundi	
	töökohti	inimesi	töökohti	inimesi	töökohti	inimesi	töökohti	inimesi
Harjumaa	96	84	63	57	25	24	7	6
Hiiumaa	3	3	2	2	1	1	0	0
Ida-Virumaa	164	114	110	92	73	68	34	34
Jõgevamaa	10	8	9	7	8	6	1	1
Järvamaa	24	15	15	13	5	5	0	0
Lääne-Virumaa	47	36	30	26	17	16	4	4
Läänemaa	0	0	0	0	0	0	0	0
Põlvamaa	34	22	25	18	13	9	0	0
Pärnumaa	63	47	43	42	26	26	13	13
Raplamaa	9	9	7	7	2	2	1	1
Saaremaa	17	12	10	8	8	6	4	2
Tartumaa	23	22	20	19	10	10	0	0
Tartu	118	116	72	72	31	31	14	14
Tallinn	472	458	208	208	44	44	8	8
Valgamaa	14	13	12	11	9	9	3	3
Viljandimaa	53	29	49	28	27	18	3	3
Võrumaa	31	20	24	17	10	9	5	5
Eesti	1178	965	699	612	309	281	97	94

STIPENDIUMID

Võimalikud ettepanekud:

Koalitsioonileping: noorte saavutussport-treenerid 50+50 põhimõte

Treener kui kultuuritöötaja

kõrgharidusega täistööajaga töötava kultuuritöötaja kuu brutotöötasu on vähemalt 700 eurot

Treener kui haridustöötaja

pedagoogi töötasu alammäär (bruto) on vähemalt 715 eurot kuus.

STIPENDIUMID

Võimalikud arvutused 5, 6, 7 EKR taseme noortetreeneri osas:

Vähemalt 6 t/n = 440 töökohta

Vähemalt 12 t/n = 400 töökohta

Vähemalt 24 t/n = 240 töökohta

Vähemalt 36 t/n = 120 töökohta

$$36 \rightarrow 1,5 \times 120 \times 700 \times 1,34 \times 12 \times 50\% = 1\,030\,040.- \text{ €}$$

$$24 \rightarrow 1,0 \times 240 \times 700 \times 1,34 \times 12 \times 50\% = 1\,350\,720.- \text{ €}$$

$$12 \rightarrow 0,5 \times 400 \times 700 \times 1,34 \times 12 \times 50\% = 1\,125\,600.- \text{ €}$$

$$6 \rightarrow 0,25 \times 440 \times 700 \times 1,34 \times 12 \times 50\% = 619\,080.- \text{ €}$$

$$= 4\,108\,440.- \text{ €}$$

Aga, sellest sotsiaalmaks 1 042 440.- €

tulumaks 643 860.- €

STIPENDIUMID

Võimalikud arvutused 4, 5, 6, 7 EKR taseme noortetreeneri osas:

Vähemalt 6 t/n = 640 töökohta

Vähemalt 12 t/n = 740 töökohta

Vähemalt 24 t/n = 300 töökohta

Vähemalt 36 t/n = 120 töökohta

$36 \rightarrow 1,5 \times 120 \times 700 \times 1,34 \times 12 \times 50\% = 1\,030\,040.- \text{ €}$

$24 \rightarrow 1,0 \times 300 \times 700 \times 1,34 \times 12 \times 50\% = 1\,688\,400.- \text{ €}$

$12 \rightarrow 0,5 \times 740 \times 700 \times 1,34 \times 12 \times 50\% = 2\,082\,360.- \text{ €}$

$6 \rightarrow 0,25 \times 640 \times 700 \times 1,34 \times 12 \times 50\% = 900\,480.- \text{ €}$

$= 5\,684\,280.- \text{ €}$

Aga, sellest sotsiaalmaks 1 442 280.- €

tulumaks 890 820.- €

Võtke seda optimisti näpuharjutusena!